

Quy định về tự chủ của cơ sở giáo dục đại học, cơ sở giáo dục nghề nghiệp

05:35 27/08/2026

Chính phủ vừa ban hành Nghị định số 334/2026/NĐ-CP quy định về tự chủ của cơ sở giáo dục đại học, cơ sở giáo dục nghề nghiệp; cơ chế tài chính đối với giáo dục đại học và giáo dục nghề nghiệp; chương trình trọng điểm quốc gia đào tạo tiến sĩ toàn thời gian.

Ảnh minh họa (nguồn: TTXVN)

Đáng chú ý, đối với nội dung tự chủ của cơ sở giáo dục đại học, cơ sở giáo dục nghề nghiệp, Nghị định nêu rõ các quy định tự chủ về: Hoạt động giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp; hoạt động khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; cơ cấu tổ chức, nhân sự; tài chính, tài sản và đầu tư của cơ sở giáo dục. Cụ thể:

Tự chủ về hoạt động giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp

Nghị định quy định cơ sở giáo dục thực hiện quyền tự chủ trong hoạt động giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp theo quy định của pháp luật; gắn với trách nhiệm giải trình, bảo đảm chất lượng, công khai, minh bạch trong tổ chức và hoạt động của cơ sở giáo dục và chịu sự thanh tra, kiểm tra, giám sát của cơ quan có thẩm quyền.

Cơ sở giáo dục được tự chủ trong xây dựng, phát triển chương trình đào tạo; được tự chủ tuyển sinh, đào tạo và cấp văn bằng, chứng chỉ theo quy định của pháp luật; thực hiện hoạt động bảo đảm và kiểm định chất lượng giáo dục theo quy định của pháp luật; được tự chủ hợp tác, liên kết trong nước và nước ngoài theo quy định của pháp luật...

Tự chủ về hoạt động khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số

Nghị định quy định cơ sở giáo dục được tự chủ xây dựng, tổ chức thực hiện nhiệm vụ khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; quản lý, khai thác và phát triển các nguồn lực, dữ liệu phục vụ hoạt động khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số theo quy định của pháp luật; việc áp dụng cơ chế chấp nhận rủi ro trong hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo được thực hiện theo quy định của pháp luật về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Cơ sở giáo dục được tự chủ tổ chức hội nghị, hội thảo quốc tế phục vụ hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, đổi mới sáng tạo và hợp tác quốc tế theo quy định của pháp luật.

Trường hợp hội nghị, hội thảo quốc tế có nội dung liên quan đến quốc phòng, an ninh, chủ quyền quốc gia, dân tộc, tôn giáo, tín ngưỡng, quyền con người, bí mật nhà nước, hợp tác quốc tế về pháp luật và cải cách tư pháp hoặc có thành phần tham dự thuộc diện theo quy định của pháp luật phải báo cáo, xin phép cơ quan có thẩm quyền thì thực hiện theo quy định của pháp luật có liên quan.

Cơ sở giáo dục được quyết định triển khai cơ chế thử nghiệm có kiểm soát đối với các mô hình giáo dục số, công nghệ giáo dục, ứng dụng trí tuệ nhân tạo và khởi nghiệp đổi mới sáng tạo theo đề án được cấp có thẩm quyền phê duyệt; được áp dụng quy định về miễn trừ trách nhiệm pháp lý và thực hiện theo quy định tại Điều 22 Luật Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo số 93/2025/QH15 và Nghị định số 353/2025/NĐ-CP ngày 31 tháng 12 năm 2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Công nghiệp công nghệ số.

Tự chủ về cơ cấu tổ chức, nhân sự

Nghị định quy định cơ sở giáo dục công lập thực hiện quyền tự chủ về cơ cấu tổ chức và nhân sự theo quy định của pháp luật có liên quan, bao gồm:

Ban hành quy chế tổ chức và hoạt động của cơ sở giáo dục; quyết định cơ cấu tổ chức, thành lập, tổ chức lại, giải thể đơn vị thuộc, trực thuộc; quyết định vị trí việc làm và số lượng người làm việc trong phạm vi đề án tự chủ, chiến lược phát triển đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt và phù hợp với quy chế tổ chức và hoạt động đã ban hành; đồng thời thực hiện công khai, báo cáo và chịu trách nhiệm về quyết định của cơ sở giáo dục công lập.

Quyết định phê duyệt vị trí việc làm, số lượng người làm việc và quản lý viên chức của cơ sở giáo dục theo quy định; bố trí số lượng cấp phó theo đề án tự chủ của cơ sở giáo dục được cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định; quyết định bổ nhiệm kế toán trưởng hoặc bố trí người làm phụ trách kế toán.

Đối với các vị trí viên chức thuộc thẩm quyền quản lý, cơ sở giáo dục quyết định việc tuyển dụng, đánh giá, xếp loại viên chức, bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, giao quyền, giao phụ trách, kéo dài thời gian giữ chức vụ, cho thôi giữ chức vụ, tạm đình chỉ, đình chỉ chức vụ, cho từ chức, miễn nhiệm, điều động, luân chuyển; phê duyệt quy hoạch; cử viên chức đi đào tạo, bồi dưỡng; cho thôi việc, chuyển công tác; xử lý kỷ luật; bố trí, phân công công tác, thay đổi vị trí việc làm; thực hiện chế độ tiền lương; chế độ nghỉ phép hằng năm, nghỉ công tác không hưởng lương, nghỉ hưu và chế độ bảo hiểm xã hội; quản lý hồ sơ viên chức theo quy định.

Cơ sở giáo dục ban hành và tổ chức thực hiện quy định nội bộ về cơ cấu tổ chức và nhân sự; thực hiện các quyền tự chủ khác về cơ cấu tổ chức và nhân sự theo quy định của pháp luật.

Cơ sở giáo dục có trách nhiệm cập nhật, quản lý và đồng bộ dữ liệu về viên chức, người lao động với cơ sở dữ liệu quốc gia và cơ sở dữ liệu chuyên ngành theo quy định.

Tự chủ về tài chính, tài sản và đầu tư của cơ sở giáo dục

Nghị định quy định cơ sở giáo dục tự thực tự chủ về nguồn thu, nội dung chi, phân phối kết quả tài chính, sử dụng lợi nhuận sau thuế, quản lý tài sản, huy động vốn, đầu tư theo quy định pháp luật về doanh nghiệp, đầu tư, thuế và các quy định pháp luật khác có liên quan.

Cơ chế tự chủ trong quản lý và sử dụng nguồn tài chính của cơ sở giáo dục công lập được quy định như sau:

- a) Cơ sở giáo dục quyết định việc sử dụng các nguồn tài chính theo quy định để phục vụ hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học và phát triển cơ sở vật chất theo các quy chế nội bộ về đầu tư, tài chính, tài sản trên cơ sở bảo đảm quy định của pháp luật có liên quan;
- b) Các nội dung chi bao gồm chi trả tiền lương, tiền công, thu nhập tăng thêm, tiền thưởng và các khoản khuyến khích khác trên cơ sở vị trí việc làm và hiệu quả công việc; cơ chế đãi ngộ vượt trội để thuê chuyên gia, nhà khoa học trong và ngoài nước; chi hoạt động chuyên môn, nghiệp vụ; chi dịch vụ, quản lý vận hành; chi đầu tư, cải tạo, nâng cấp, sửa chữa, bảo dưỡng cơ sở vật chất, mua sắm tài sản, trang thiết bị; chi trả lãi vay đối với phần chi từ vốn vay hợp pháp và các khoản chi hợp pháp khác theo quy định của pháp luật;
- c) Các nội dung chi nêu tại điểm b khoản này phải được cụ thể hóa về đối tượng, tiêu chuẩn, định mức chi áp dụng thống nhất trong quy chế chi tiêu nội bộ của cơ sở giáo dục;
- d) Toàn bộ quy trình sử dụng ngân sách phải tuân thủ nguyên tắc công khai, minh bạch, gắn với hiệu quả hoạt động, bảo đảm chất lượng đầu ra và tiến độ thực hiện nhiệm vụ được giao.

Phân loại mức độ tự chủ tài chính đối với cơ sở giáo dục công lập và cơ chế hỗ trợ của Nhà nước

Cơ sở giáo dục được phân loại tự chủ tài chính theo các mức bảo đảm chi thường xuyên, bảo đảm một phần chi thường xuyên hoặc do Nhà nước bảo đảm chi thường xuyên.

Cơ sở giáo dục công lập tự bảo đảm chi thường xuyên được thực hiện cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập tự bảo đảm chi thường xuyên và chi đầu tư theo các quy định của pháp luật. Chính sách học phí, giá dịch vụ trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo tiếp tục thực hiện theo quy định của Chính phủ về học phí, miễn, giảm, hỗ trợ học phí, hỗ trợ chi phí học tập và giá dịch vụ trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo.

Việc áp dụng cơ chế tự chủ tài chính phải phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, lĩnh vực đào tạo, khả năng xã hội hóa, yêu cầu phát triển nguồn nhân lực quốc gia và chiến lược phát triển kinh tế xã hội.

Nhà nước thực hiện cơ chế hỗ trợ, đầu tư, đặt hàng và giao nhiệm vụ đối với các ngành, nghề trọng điểm, mũi nhọn, khoa học cơ bản, công nghệ cao, ngành xã hội có nhu cầu khó tuyển sinh, đặt hàng đào tạo cho các đối tượng chính sách và cho các nhiệm vụ phát triển quốc gia quy định tại Nghị định này, không phụ thuộc vào mức độ tự chủ tài chính của cơ sở giáo dục.

Huy động, tiếp nhận và quản lý các nguồn lực hợp pháp trong và ngoài nước của cơ sở giáo dục công lập

Nghị định quy định cơ sở giáo dục chủ động huy động vốn vay ưu đãi từ các tổ chức tín dụng, quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách và các nguồn vốn hợp pháp khác; xây dựng cơ chế thu hút doanh nghiệp, nhà đầu tư tham gia tài trợ, đầu tư phát triển cơ sở vật chất, hạ tầng số, học liệu số, phòng thí nghiệm chuyên sâu, trung tâm đổi mới sáng tạo, thư viện, ký túc xá cùng các dịch vụ hỗ trợ người học, ưu tiên đối với các cơ sở đào tạo chưa bảo đảm các điều kiện này; quyết định danh mục, quy mô, phương thức huy động và sử dụng nguồn lực phù hợp với chiến lược phát triển của đơn vị và chịu trách nhiệm về hiệu quả đầu tư.

Cơ sở giáo dục tự chủ huy động, tiếp nhận các nguồn viện trợ không hoàn lại, tài trợ, quà tặng bằng tiền, hiện vật, tài sản số, quyền sở hữu trí tuệ, công nghệ, dữ liệu, phần mềm, dịch vụ và các tài sản hợp pháp từ các tổ chức, cá nhân, pháp nhân trong nước và nước ngoài để nâng cao điều kiện bảo đảm chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học.

Cơ sở giáo dục quyết định sử dụng các nguồn tài chính hợp pháp của đơn vị để đầu tư cho đảm bảo chất lượng, nghiên cứu khoa học, đổi mới sáng tạo, chuyển giao công nghệ và thúc đẩy phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp theo quy định của pháp luật; trường hợp sử dụng Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ của doanh nghiệp phải bảo đảm đúng phạm vi, nội dung, đối tượng và điều kiện chi theo quy định của pháp luật về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo...

Cơ chế ưu đãi

Ưu đãi về thuế và đất đai: Cơ sở giáo dục được hưởng chính sách ưu đãi về thuế và đất đai theo quy định của pháp luật về thuế và đất đai.

Ưu đãi về tín dụng: Dự án đầu tư xây dựng phòng thí nghiệm hiện đại, xưởng thực hành, cơ sở đổi mới sáng tạo phục vụ nâng cao chất lượng giáo dục được ưu tiên xem xét đưa vào danh mục lĩnh vực đầu tư, cho vay và được áp dụng lãi suất vay ưu đãi từ Quỹ Đầu tư phát triển địa phương và các nguồn vốn hợp pháp khác khi đáp ứng điều kiện cho vay của Quỹ Đầu tư phát triển địa phương.

Ưu đãi về công nghệ: Các khoản đầu tư phát triển hạ tầng số, nền tảng số đồng bộ theo hình thức công tư phục vụ mục đích chuyển đổi số giáo dục được hưởng các chính sách ưu đãi, hỗ trợ theo quy định của pháp luật về đầu tư, công nghiệp công nghệ số, thuế và các quy định pháp luật có liên quan.

Nghị định này có hiệu lực thi hành từ ngày 5/10/2026.

Theo chinhphu.vn